

ÖZELGELER

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Hakkında

Taxmind Denetim Danışmanlık ve YMM A.Ş.

Akdeniz Mah. 1338 Sok. Business C.

No: 2/8 Ofis No: 21 Konak / İzmir

info@taxmind.com.tr

Teknoloji Geliştirme Bölgelerine İlişkin Önemli Bulunan Özelgeler

1. Gelir, Kurumlar, Katma Değer Ve Damga Vergisi İstisnasına İlişkin Verilen Özelgeler

1.1. Tarım Ünitelerinin Satışı Hakkında ([21.10.2022 tarih ve 1217006 sayılı özelge](#))

Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyette bulunan ve Ar-Ge çalışmalarına bağlı olarak ortaya çıkan tarım ünitelerinin toptan ve perakende satışının yapılması durumunda satıştan elde edilecek gelirin kurumlar vergisi ve katma değer vergisi yönünden değerlendirilmesi talep edilmiştir.

Belirtilen özelge ile seri üretime tabi olan ürünün gayri maddi hakka isabet kısmının kurumlar vergisinden istisna olacağı açıklanmıştır. Özelgede dikkate değer konu ise elde edilen ürünün yazılım olmamasına rağmen gayri maddi hakka isabet eden kısmın KDV'den istisna olacağı belirtilmiştir.

1.2. Asansör Kontrol Cihazının Bölge Dışında Seri Üretime Tabi Tutulması Hakkında ([22.12.2022 tarih ve 1521009 sayılı özelge](#))

Teknoloji Geliştirme Bölgesinde asansör kontrol cihazı prototipi üretiliyor. Seri üretimi ise bölge dışında bulunan merkezde yapılıyor. Bölgede üretilip seri üretimin merkezde yapılması halinde kurumlar vergisinden istisna olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile seri üretimin bölge dışında olması nedeniyle satışlarından elde edilecek kazançta istisnanın uygulanmasının mümkün olmadığı açıklanmıştır.

1.3. Bölge Dışında Üretilen Kalorimetrenin Üretiminde Kullanılan Yazılım Hakkında ([04.04.2018 tarih ve 30997 sayılı özelge](#))

Kalorimetre, sıcak ve soğuk su sayacı, konvertör, modem vs. üretimi faaliyeti ile iştigal eden şirket bölge dışında üretilen ürünlerinde kullanılacak yazılımları teknoloji geliştirme bölgesinde geliştirmekte, ayrıca internet aracılığıyla üretilen yazılımların bir kısmının da satışı yapılmaktadır. Kendi ürünlerinde kullanılan ve internet ortamında satılan yazılımların istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelge bölgede üretilen yazılımın, bölge dışında üretilen kalorimetre, sıcak ve soğuk su sayacı, konvertör, modem gibi ürünlerin üretim sürecinde kullanılması durumunda, ilgili ürünlerin satışında istisnanın mümkün olmadığı açıklanmıştır. İnternet ortamında yazılımların satışının ise seri üretim kabul edilerek gayri maddi hakka isabet eden kısmının istisnaya tabi olduğu belirtilmiştir.

1.4.Oyunların İçerisinde Yayınlanan Reklam Gelirleri Hakkında ([25.01.2019 tarih ve 35748 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde geliştirilen oyun yazılımı çeşitli kişiler tarafından aracı firmalar vasıtasıyla indirilerek kullanılmaktadır. Oyun esnasında reklamlar yayınlanarak bu reklamlardan da gelir elde edildiği belirtilerek indirmelerden ve reklamlardan elde edilen kazançların istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelgede oyunun platformlar aracılığıyla indirilmesi nedeniyle seri üretim oluşacağı, oyun içinde verilen reklamlara ait gelirler dahil gayri maddi hakka isabet eden kısmın istisnaya tabi olduğu açıklanmıştır.

1.5. Gümrük Tarifelerine İlişkin Yapay Zeka Alt Yapılı Bir Projenin İnternet Sitesi Aracılığıyla Satışı Ve Siteye Alınan Reklamlara Ait Kazançlar Hakkında ([04.05.2020 tarih ve 131737 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan şirket tarafından gümrük tarifelerinin anlaşılmasına ilişkin yapay zeka alt yapı bir proje oluşturulduğu, oluşturulan projeye internet sitesi aracılığıyla kullanıcıların hizmetine sunulduğu, ayrıca internet sitesine alınan reklamlardan da gelir elde edildiği belirtilerek, reklam ve projenin kullanıcılara sunulması sonucunda elde edilen kazançların istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelgede yapay zeka temalı gümrük tarife tanıma projesinin internet sitesi aracılığıyla kullanıcıların kullanımına sokulması sonucunda elde edilen kazancın gayri maddi hakka isabet eden kısmı istisnaya tabi olacağı, ancak siteye alınan reklamlar sonucunda elde edilen kazanç nezdinde istisnanın mümkün olmadığı açıklanmıştır.

1.6. Yazılım Teslimiyle Beraber Veri Analizi ve Raporlama Hizmeti Verilmesi Hakkında ([25.12.2023 tarih ve 614610 sayılı özelge](#))

Bölgedeki ar-ge faaliyeti sonucunda üretilen yazılım TÜSEB'e teslim edilmekte, ayrıca teslim edilen yazılımın kullanılması sonucunda elde edilen verilerin analiz edilerek raporlanması hizmeti de sunulmaktadır. Yazılım teslimi ile veri analizine ilişkin raporlama hizmetinin istisna olup olmadığına ilişkin özelge talep edilmiştir.

Söz konusu özelgede TÜSEB'e yapılan yazılım tesliminin istisna olacağı, ancak veri analizi ve raporlama hizmetinin istisna olmasının mümkün olmadığı, faturada istisnalı tutar ile istisnasız tutarın ayrı gösterilmesinin, aksi halde tüm bedel üzerinden KDV hesaplanması gerektiği açıklanmıştır.

1.7. Yazılımla Elde Edilen Ges Proje Rapor Satışı Hakkında ([17.04.2014 tarih ve 381 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde geliştirilen yazılımla Türkiye'de hangi arazide ne kadar elektrik üretileceği, yatırımın hangi sürede amorti edileceğine ilişkin Ges Proje Raporunun hazırlanıp, satışının yapıldığı, söz konusu Ges Proje Rapor satışının istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile yazılımla elde edilen rapora ilişkin gayri maddi hakka isabet eden kısmın istisna olacağı açıklanmıştır.

Çalışmamızın 1.6. başlığı altında verilen özelgede benzer özellikler taşımakta ve raporlama hizmetinin istisna olmayacağı açıklanmıştır. Teknoloji geliştirme bölgelerindeki firmaların raporlama hizmetleri kapsamındaki satışlarına ilişkin istisna konusunda dikkatli olmaları gerekmektedir. Çünkü yazılım ile elde edilen rapor satışı istisna olarak görülürken, yazılımla elde edilen verilerin raporlanması hizmeti istisna olarak değerlendirmemektedir.

1.8. Gayrimenkul Raporu Satışı Hakkında (20.01.2020 tarih ve E.4280 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde bulunan şubenin geliştirdiği proje kapsamında gayrimenkul sektörüne ilişkin internet sitesi aracılığıyla hazırlanan rapor nihai tüketicilere satışa çıkarılmaktadır. Belirtilen raporun satışına ilişkin istisnadan yararlanıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile yapılan raporu satış işleminin ar-ge faaliyeti olamayacağı açıklanarak hem kurumlar hem de katma değer vergisi istisnasından yararlanılamayacağı belirtilmiştir.

1.9. Uluslararası Ticaretle İlgili Geliştirilen Yazılımın Kiralanması Hakkında (27.03.2023 tarih ve 73253 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan şirket uluslararası ticaretle ilgili verilerin internet ortamından çekilerek anlaşılır hale getirilecek şekilde sınıflandırılmasına imkan veren yazılım geliştirmiş, ilgili yazılımda yurtiçi veya yurtdışı firmalara yıllık olarak kiralanmaktadır. Söz konusu yazılım kiralama kazancının istisna olup olmadığı hususu sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile yazılımın kiralanması sonucunda elde edilen kazancın istisna olacağı, yazılım kiralamasının pazarlanması durumunda ki sorulan soruyla pazarlandığı anlaşıyor gayri maddi hakka isabet eden kısmın istisna olacağı açıklanmıştır.

1.10. Dozimetre Hizmeti İle Hizmetin Parçasını Oluşturan Yazılım Hakkında (27.10.2015 tarih ve 1081 sayılı özelge)

Kişisel dozimetre hizmeti sunmak amacıyla teknoloji geliştirme bölgesinde laboratuvar kurulduğu, laboratuvara ilişkin otomasyon yazılımının da bölgede geliştirildiği, yazılımın satış veya kiralanmasının olmadığı, sadece laboratuvarında kullanıldığı, laboratuvardan elde edilen ürünlerle verilen dozimetre hizmeti ile laboratuvarında kullanılan yazılım ile ilgili istisnadan yararlanıp yararlanılamayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge bölgede yapılan dozimetre hizmetinin ar-ge çalışması ile laboratuvarında kullanılan yazılıma isabet eden kısmı yani gayri maddi hakka isabet kısmının istisna olacağı açıklanmıştır.

1.11. Satış Süreçleri Karar Desteğine İlişkin Yazılım Satışı İle Yazılım İle İlgili Bölge Dışında Verilen Entegrasyon Ve Uyarılama Hizmeti Hakkında (24.08.2017 tarih ve 266901 sayılı özelge)

Satış süreçleri karar desteği projesi kapsamında teknoloji geliştirme bölgesinde yazılım geliştirilmiş olup, söz konusu yazılım yurtiçi ve yurtdışı firmalara satılmaktadır. Yazılımların firmalara entegre edilmesi, yeni çözümler için uyarlamalar yapılması halinde firmaların adreslerine gidilerek yapıldığı belirtilmiş, yazılım satışları ile bölge dışında entegre ve uyarılama hizmetleri sonucunda elde edilen kazancın istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile geliştirilen yazılımın birden fazla kişiye satışıyla seri üretim kabul edilerek gayri maddi hakka isabet eden kısmın istisna olabileceği, yapılan entegre ve uyarılama hizmetinin ise bölge dışında olması nedeniyle istisnaya tabi olmayacağı açıklanmıştır.

1.12. E-Ticaret Fiyat Kıyaslama Sitesi İle Arkadaşlık Uygulaması Hakkında (22.12.2017 tarih ve 69388 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde geliştirilen yazılım ile arkadaşlık uygulaması elde ediliyor. Yine e-ticaret şirketlerindeki fiyatları kıyaslayacak bir arama motoru yazılımı geliştirilerek yugunfiyat internet sitesi kuruluyor. Uygulamadan abonelik ücretleri, yugunfiyat sitesinden ise ürün sahibi firmaların siteye koyması ve satılması üzerinden kredi hesaplama yöntemiyle kazanç elde ediliyor. Belirtilen kazançların istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ayrıntıya girmeden uygulama ve internet sitesine ilişkin gayri maddi hakka eden kısmın hem kurumlar hem de katma değer vergisi istisna olacağını açıklamıştır.

1.13. E-Ticaret Platformu Hakkında (19.08.2020 tarih ve 217849 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan şirket elektronik ticaret platformu kurmuş olup, söz konusu platform internet sitesi, mobil uygulama veya akıllı telefonlar üzerinden giriş yapılarak sergilenen ürünlerin satışına ilişkin elektronik satış süreci birimi şeklindedir. Mağaza kullanıcılarından ürünlerinin sergilenmesi için aylık veya belirli süreler için kiralama ücreti alınmaktadır. Alınan kiralama ücretlerinin istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile kiralama faaliyetinin yazılım kiralaması değil, internet üzerinden sanal mağaza kiralaması olduğu, dolayısıyla hem kurumlar vergisi hem de Katma değer vergisinden istisna olamayacağı açıklanmıştır.

1.14. Domain Tescil Ve Hosting Satışları Hakkında (10.06.2022 tarih ve 77394 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde gerçekleştirilen proje kapsamında domain tescil ve hosting satışlarına ilişkin KDV geçici 20. Maddesinde belirtilen istisnadan yararlanıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile domain tescil ve hosting satışlarının yazılım kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmaması nedeniyle belirtilen KDV istisnasından faydalanılamayacağı açıklanmıştır.

1.15. Projenin Bitirilmeden Satılması Hakkında (10.02.2020 tarih ve 59323 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde kabul edilen proje kapsamında daha önce ar-ge indirimden yararlanılması ile proje bitmeden satılması halinde istisnadan yararlanıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile aynı proje kapsamında hem arge indirimi müessesinden hem de teknoloji geliştirme bölgeleri kanunu kapsamındaki istisnadan yararlanmasının mümkün olmadığı, teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen projenin bitirilmeden satılması durumunda ise muvazaalı bir husus bulunmaması kaydıyla istisna olabileceği açıklanmıştır.

1.16. Bitme Aşamasında olan ve Patent alınmamış projenin satışı Hakkında (04.03.2015 tarih ve 234 sayılı özelge)

Soğuk lazer üretimi kapsamında geliştirilen projenin bitme aşamasında olduğu, patent veya lisans alınmadığı, söz konusu projenin satılması halinde istisnadan faydalanıp faydalanılmayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge 2015 yılında verilmiş olup, bitme aşamasında olan ve teknoloji geliştirme bölgesinde geliştirilen projenin satışının kurumlar vergisi istisnasına tabi olacağı, projenin yazılım olmaması nedeniyle katma değer istisnasından yararlanamayacağı açıklanmıştır.

1.17. Sipariş Usulü Geliştirilen Yazılımların Paket Teslimleri Hakkında (22.03.2023 tarih ve 132688 sayılı özelge)

Sipariş üzerinde müşterisinin makinalarından elde edilecek verilerin analizinin yapılacağı bir yazılım geliştirmekte, geliştirilen yazılımın gayri maddi hakkı müşterilerinde kalacağı, yazılım paketlerinin teslimleri ile teknopark portalından kalan bakiyeler dikkate alınarak faturaların düzenlendiği, istisnadan yararlanıp yararlanılmayacağı, bakanlar kurulu kararına tabi olup olmadığı hususu sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile sipariş üzerine geliştirilen yazılımlara ilişkin tahsil edilen tutarların avans olarak dikkate alınması gerektiği, eğer yazılım paket teslimlerinin maliyet ve hasılat olarak kesinlik kazanması halinde bunlara ilişkin gelir kurum kazancına yansıtılabilir. Teknoloji geliştirme bölgesinde sipariş usulü yazılım geliştirilip teslimi bakanlar kurulu kararına tabi olmayıp, istisna hükümlerinden yararlanılabileceği açıklanmıştır.

1.18.Dönem Sonunda Oluşan Kur Farkı Gelirlerinin İstisna Açısından Değerlendirilmesi Hakkında(10.12.2019 tarih ve E.140977 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen ar-ge projesi kapsamında yurtdışına yapılan satışlar nedeniyle tahsil edilen dövizler ile ilgili dönem sonlarında değerlemeden kaynaklı kur farkı gelirlerinin istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile dövizlere ilişkin dönem sonlarında ortaya çıkan kur farkı gelirleri nezdinde teknoloji geliştirme bölge kanunu istisnasından yararlanmasının mümkün olmadığı açıklanmıştır.

1.19.Telif Tescil Belgesi Başvurusu Veya Onay Durumunda İstisnanın Uygulanacağı Tarihin Belirlenmesi Hakkında (20.03.2023 tarih ve 337743 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesindeki tamamlanan proje kapsamında telif tescil belgesine başvurusunun yapıldığı, elde edilen kazançlara ilişkin istisnanın telif belgesi başvuru tarihinde mi yoksa belgenin onaylandığı tarihte mi dikkate alınacağı hususu sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile kazancın elde edildiği döneme ilişkin beyannamenin verileceği tarihe kadar tescil için başvurunun yapılması durumunda ilgili teknoloji geliştirme bölgesi istisnasından yararlanılabileceği, tescil, kayıt veya bildirim şartının yerine getirilmemesi durumunda ise yararlanılan istisna nedeniyle vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte verginin aranacağı açıklanmıştır.

1.20.Şube Ve Merkezde Yürütülen Ayrı Ar-Ge Projelere İlişkin 4691 Sayılı Kanun Ve 5746 Sayılı Kanun Teşviklerinden Aynı Anda Yararlanılması Hakkında (19.03.2015 tarih ve 493 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde bulunan şubesinde ar-ge çalışmalarının bulunduğu bununla birlikte ar-ge merkezinde başka bir çalışmasının bulunması durumunda teknoloji geliştirme bölge kanunun istisnası ile ar-ge indiriminden aynı anda yararlanılıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile ayrı projeler olması, ayrı muhasebeleştirilmesi, maliyetlerin ayrı takip edilmesi halinde teknoloji geliştirme bölgesi istisnası ile ar-ge indirimi müessesinden yararlanabileceği açıklanmıştır.

1.21.Bölgedeki şubenin kapatılmasıyla bölge dışında devam eden ar-ge projesinin aktifleştirilen tutarları hakkında ([30.07.2013 tarih ve 817 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde devam eden ar-ge projesine ilişkin yapılan harcamalar bölgedeki şubenin kapatılması nedeniyle merkezde devam ettiği, merkezde devam eden ar-ge faaliyeti sonucunda gayri maddi hak çıkmaması halinde aktifleştirilen harcamaların doğrudan gider yazılıp yazılamayacağı hususu sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile teknoloji geliştirme bölgesinde yapılan ve aktifleştirilen harcama tutarları merkezde yürütülen ar-ge çalışmasının başarısızlıkla sonuçlanması halinde kurumlar vergisi 5/3 maddesi hükümleri gereğince gider yazılamayacağı açıklanmıştır.

1.22.Farklı Teknoloji Geliştirme Bölgesine Nakil Durumunda Tamamlanmış Projelere İlişkin İstisna Uygulaması Hakkında ([04.01.2023 tarih ve 2137 sayılı özelge](#))

Bir teknoloji geliştirme bölgesinden başka bir bölgeye nakil olunması halinde biten ar-ge projeleri kapsamında istisnadan yararlanılıp yararlanılamayacağı hususu sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile farklı bir teknoloji geliştirmesine nakil olunduğuna dair yazının vergi dairesine ibrazı halinde önceki bölgede biten projeler kapsamında istisnadan yararlanmaya devam edileceği açıklanmıştır.

1.23.Teknoloji Geliştirme Bölgesinden Ayrıldıktan Sonra Yazılıma İlişkin Verilen Hizmet Hakkında ([07.09.2017 tarih ve 275726 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinden ayrılmadan önce yazılım teslimi ile kanunda yer alan istisnadan yararlanılmış, yazılım teslimi tek bir firmaya yapılmış, bölgeden ayrıldıktan sonra söz konusu yazılıma ilişkin firmaya halen hizmet verilmektedir. Bölgeden ayrıldıktan sonra yazıl ile ilgili verilen hizmetin kanun kapsamında istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile bölgeden ayrıldıktan sonra hizmet istisna kazançlı yazılıma verilmiş olsa bile teknoloji geliştirme bölgesi kanununda yer alan istisnadan yararlanılamayacağı belirtilmiştir.

1.24. Teknoloji Geliştirme Bölgesi Dışında Başlanılan Oyun Yazılımına İlişkin Bölgede Verilen Yeni Sürüm Ve Güncelleme Hizmeti Hakkında ([11.06.2020 tarih ve E.409908 sayılı özelge](#))

Oyun yazılımı üzerine faaliyette bulunan firma oyun yazılımına teknoloji geliştirme bölgesinde başlamış, bölgeye geçmesiyle oyun yazılımına ilişkin güncelleme ve yeni sürüm hizmeti vermeye başlamıştır. Bölgedeki faaliyetlerinin kurumlar vergisi ve katma değer vergisi açısından değerlendirilmesini talep etmiştir.

Söz konusu özelge ile bölge dışında geliştirilip satışının bölgedeyken bile satışın yapılmış olması halinde kurumlar vergisi ve katma değer vergisi istisnasından yararlanılmasının mümkün olmadığı, yeni sürüm ve güncelleme hizmet bedelinin bölge dışında geliştirilen oyun yazılımına ilişkin bedelden ayrı olarak faturalandırılması halinde kurumlar vergisi ve katma değer vergisi istisnasından yararlanılabileceği, faturada ayrıştırılmaması halinde istisna hükümlerinden yararlanılamayacağı açıklanmıştır.

1.25. E-Turquality Programı Kapsamında Ve Yurtdışı Tanıtımı İçin Yapılan Destek Ödemeleri Hakkında ([17.09.2024 tarih ve 550671 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan firmaya, yurt dışında tanıtımı için katılan reklam giderlerinin %60'lık kısmı ile komisyon ödemelerinin %50'lik kısmı E-turquality Programı kapsamında geri ödenmiştir. Söz konusu geri ödemelerin kurumlar vergisi istisnasından yararlanıp yararlanılamayacağı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile E-turquality Programı kapsamında yurtdışı tanıtımı için yapılan geri ödeme tutarlarının doğrudan ar-ge projelerinin desteklenmesi ve geliştirilmesine yönelik olarak verilen hibe mahiyetinde olmadığından istisnadan yararlanılamayacağı açıklanmıştır.

1.26. Teknoloji Geliştirme Bölgesinde Yürütülen Projenin Başarısızlıkla Sonuçlanmasından Önce Alınan Hibe Hakkında ([15.09.2010 tarih ve 572 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen ar-ge projesi kapsamında TÜBİTAK'tan geri ödemesiz destek alındığı, yürütülen projenin başarısızlıkla sonuçlandığı, alınan hibe tutarının istisna hükümlerinden yararlanıp yararlanmayacağı, başarısızlıkla sonuçlanan projeye ilişkin aktifleştirilen tutarın gider hesaplarına yansıtılıp yansıtılmayacağı hususu sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile TÜBİTAK'tan alınan hibe tutarının alındığı dönem itibariyle kurumlar vergisi istisnasından yararlanabileceği, projenin başarısızlıkla sonuçlandırmasının bunun değiştirmeyeceği, aktifleştirilen tutarların ise kurumlar vergisi 5/3. Maddesi kapsamında gider hesaplarına yansıtılamayacağı açıklanmıştır.

1.27. Avrupa Birliği Tarafından Desteklen Ar-Ge Projesine İlişkin Alınan Hibe Hakkında ([17.06.2020 tarih ve E.427724 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan firmanın projesi Avrupa Birliği tarafından desteklenmektedir. Belirtilen destek ile projeye ilişkin harcamaların %70'i karşılanmaktadır. Alınacak hibe tutarının kurumlar vergisi istisnasından yararlanıp yararlanmayacağı, hibe tutarın hangi hesapta izleneceği, yapılan sözleşmeler ile bordro için damga vergisi istisnasına tabi olup olmadığı hususu sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile gelir vergisi kanunun geçici 84. Maddesi kapsamında Avrupa Birliği tarafından desteklenen projelere ilişkin verilen hibe tutarlarının özel bir fona alınması gerektiği, alınan tutarın gelir, harcamaların fondan yapılarak gider hesaplarına intikal edilmemesi gerektiği, yapılan sözleşme ve ücret ödemelerine ilişkin damga vergisi istisnasından yararlanılabileceği açıklanmıştır. Fondan yapılan harcamalar sonucunda kalan tutar olması halinde kalan tutarın gelir olarak dikkate alınması, ancak ar-ge faaliyetiyle ilgili olması nedeniyle söz konusu gelirin istisnaya tabi olması gerekmektedir.

1.28. Teknoloji Geliştirme Bölgesindeki Yarışma Kapsamında Kazanılan Ödül Hakkında ([24.01.2020 tarih ve 91796 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesince düzenlenen girişimcilik yarışmasında projesinin ödül kazandığı, ödülün alınabilmesi için fatura düzenlenmesi gerektiği, kazanılan ödülün projesinin

harcamalarında kullanılacağı hususu belirtilerek kazanılan ödülün istisnaya tabi olup olmadığı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile kazanılan ödülün teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen ar-ge projesiyle ilgili olması nedeniyle 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında kurumlar vergisinden istisna edilmesinin mümkün olduğu, ayrıca ödül bedelinin katma değer vergisi konusuna girmemesi nedeniyle KDV hesaplanmaması gerektiği açıklanmıştır.

1.29. Yönetici Şirket Hisselerin Yarısından Fazlasının 5018 Sayılı Kanuna Ekli Cetvellerde Yer Alan İdareye Ait Olması Durumunda Belinmiş Alıcı Hususu Hakkında ([31.10.2012 tarih ve 90 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi olan firmanın %50'den fazla ortaklıkları üniversite ve diğer kamu kurumları durumunda katma değer vergisi genel tebliğine göre belirlenmiş alıcı olup olmadığı hususu sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile yönetici şirket hisselerinin yarıdan fazlasının tebliğin (3.1.2/b) bölümünde sayılan 5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan idare, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait olması nedeniyle şirketin belirlenmiş alıcı olacağı açıklanmıştır.

1.30. Teknoloji Geliştirme Bölgesi İstisnasından Vazgeçilip Vazgeçilmeyeceği Hakkında ([15.06.2020 tarih ve 10792 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde yönetici şirket olan firma 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesine göre kazançlarının istisna olduğu, belirtilen istisnadan vazgeçme durumunun olup olmadığını sormuştur.

Söz konusu özelge ile belirtilen istisnadan vazgeçileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmadığı, kanun kapsamında bulunan teşviklerin bir kısmından yararlanıp diğerlerinden yararlanılmasının mümkün olmadığı, istisnanın ihtiyari olmayıp mutlak olduğu açıklanmıştır.

1.31. Yönetici Şirket İle İlgili Damga Vergisi İstisnası Hakkında ([14.05.2013 tarih ve 18 sayılı özelge](#))

Yönetici şirket yurtdışı fuarı için stant kiralamakta, kiralamaya ilişkin yapılan sözleşme ile karşı firma damga vergisini kendilerine fatura etmektedir. Yönetici şirket olarak damga vergisinden muaf olup olmadıkları sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile yönetici şirketin teknoloji geliştirme kanunu kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin düzenlenen sözleşmelerde damga vergisi istisnasının bulunduğu, stant kiralama işleminin bölge faaliyetiyle alakalı olması durumunda istisna olabileceği, ancak yönetici şirketin istisnasının bulunmasının karşı taraf tarafından damga vergisinin ödenmesine engel olmadığı hususu açıklanmıştır.

1.32. Cep Telefonu Alımının KDV İstisnası Açısından Değerlendirilmesi Hakkında ([10.01.2024 tarih ve 2389 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde Mobil Cihazlar İle Veri Okunabilmesi İçin Kullanıcı Ara Yüzü Geliştirilmesi ar-ge projesinin yürütüldüğü, ilgili proje kapsamında cep telefonu alımlarının bulunduğu, alınan cep telefonları kapsamında KDV 13/m maddesinde yer alan istisnadan yararlanılıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile cep telefonun KDV 13/m maddesinde belirtilen makina ve teçhizat kapsamında değerlendirilemeyeceğinden ilgili istisnadan yararlanılamayacağı açıklanmıştır.

1.33. Mobil Yürüme Robotunun Prototip Veya Bütün Olarak Bölge Dışında Üretilmesinin KDV 13/M Kapsamında Değerlendirilmesi Hakkında (23.06.2021 tarih ve 41473 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde yürüme yetisini kaybedenler için mobil yürüme robotu ar-ge projesi yürütüldüğü, robotun prototip veya tamamının bölge dışından temin edilmesi halinde KDV 13/m maddesinde yer alan istisnadan yararlanılıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile mobil yürüme robotunun prototip parçalar halinde veya bütün olarak imal ettirilmesi hizmet alımı niteliğinde olduğundan, söz konusu işlemlerin KDV Kanununun 13/m maddesi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı açıklanmıştır.

1.34. Projede Kullanılacak Bilgisayar Ve Yazılım Alımının KDV 13/M Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi Hakkında (31.01.2020 tarih ve 21791 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen projede kullanılmak üzere bilgisayar ve yazılım alımının KDV 13/m maddesinde yer alan istisna hükümlerinden yararlanıp yararlanılmayacağı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile bilgisayar alımının makine veya teçhizat olabileceği, KDV 13/m maddesinde yer alan istisnadan yararlanılabileceği, ancak yazılımın makine ve teçhizat olarak değerlendirilmesinin mümkün olmaması nedeniyle belirtilen istisnadan yararlanmayacağı açıklanmıştır.

2. Çalışan Teşvikleri İle İlgili Verilen Özelgeler

2.1. Şirket Ortağına Ücret Kapsamında Yapılan Ödemlerdeki Terkin Edilen Tutarının Tekrar Ödenmesi Hakkında (24.02.2023 tarih ve 43043 sayılı özelge)

A-ge Projesinde bir fiil yer alan şirket ortağına ücret ödemesi yapıldığı, ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinin terkin edilecek kısmı tekrar ortağa verildiği, tekrar verilen tutarının gelir vergisi teşvikine konu edilip edilmeyeceği sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile şirket ortağının ar-ge personeli kapsamında bulunması, projede bir fiil yer alması durumunda gelir vergisi teşvikinden yararlanılabileceği, terkin edilen tutarın tekrar ortağa ödenmesi durumunda tutarın ücret kabul edilerek tevkifat işlemlerinin yapılarak gelir vergisi teşvikinden faydalanabileceği açıklanmıştır.

2.2. Şirket Ortağına Yapılan Huzur Hakkı Ödemesi Hakkında (14.08.2024 tarih ve 46373 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde fiili çalışması sonucunda şirket ortağına ödenen ücretin damga vergisi istisnası ile gelir vergisi teşvikinden yararlanılıp yararlanılamayacağı hususu sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile şirket ortağına yapılan huzur hakkı ödemesinin, ar-ge ve yenilik faaliyetiyle doğrudan ilgili olması ve 4961 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliğinde belirtilen diğer şartların da taşınması kaydıyla gelir vergisi stopaj teşviki ve damga vergisi istisnasından faydalanmasının mümkün olduğu açıklanmıştır.

2.3.Çalışana Ödenen İhbar Tazminatı Hakkında ([01.08.2011 tarih ve 90 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen proje kapsamında çalışana ödenen ihbar tazminatının gelir vergisi teşvikine konu edilip edilmeyeceği sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile ödenen ihbar tazminatının ar-ge faaliyetine ilişkin bir ücret ödemesi niteliğinde olmadığından ve işte bir fiil çalışılan süreye bağlı olarak ödenmediğinden gelir vergisi teşvikine konu edilemeyeceği açıklanmıştır.

2.4. Telefî Çalışma Sürelerinin Teşvik Kapsamındaki Süre Hesaplamalarına Dahil Edilip Edilmeyeceği Hakkında ([17/08/2015 tarih ve 837 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgesi içerisinde bulunan firmanın çalışanlarına haftalık çalışma saatinin 45 saati geçmemek şartıyla telafî çalışması yaptırdığı, söz konusu telafî çalışmasının gelir vergisi teşviki hesaplamasında dikkate alınıp alınmayacağı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile gelir vergisi teşviki kapsamında çalışma süresi hesaplanırken, hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri dahil edilip haftada kırk beş saatin üzerindeki çalışma süreleri ile ek çalışma süreleri dikkate alınmaması gerektiği, İş Kanununa göre fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmayan telafî çalışmasının teşvik kapsamındaki çalışma süresi hesabına dahil edilmesinin mümkün olmadığı açıklanmıştır.

2.5. Performans Prim Ödemesinin Gelir Vergisi Teşviki Hususunda Değerlendirilmesi ([13.11.2023 tarih ve 527347 sayılı özelge](#))

Ar-ge faaliyeti kapsamında çalışan personele, performans kriterlerine bağlı olarak performans primi adı altında yıl başında bir yıl için yapılan ödemelerin gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile performans primi adı altında yıl başında bir yıl için bir kereye mahsus olarak yapılan ödemeler Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesi kapsamında ücret mahiyetinde olduğu, yapılan bu ödemelerin gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olduğu açıklanmıştır.

2.6. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Ne Şekilde Takip Edileceği Hakkında ([26.08.2011 tarih ve 122 sayılı özelge](#))

4691 sayılı Kanun kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanan firma, bu destek tutarının ne şekilde değerlendirileceği konusunda görüş talep etmiştir.

Belirtilen özelge ile çalışanların çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanan sigorta primi işveren hissesinin yarısının, gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeden takip edilmesi gerektiği açıklanmıştır.

2.7. Komisyonlarda Görev Alan Öğretim Görevlilere Ödenen Ücret Hakkında ([07/09/2015 tarih ve 152 sayılı özelge](#))

Teknoloji geliştirme bölgelerinde ar-ge faaliyetinde bulunmak isteyen girişimcilerin projelerini değerlendirmek üzere oluşturulan komisyonda part-time görevlendirilen üniversite

öğretim üyeleri ve uzman kişilere yapılacak olan ücret ödemelerinin gelir vergisi teşvikinden yararlanıp yararlanamayacağı sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile part-time görevlendirilen üniversite öğretim görevlileri ve uzman kişilerin hizmet sözleşmesine bağlı olarak gerçekleştirdikleri faaliyetin ar-ge kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmadığından ilgili gelir vergisi teşvikinden yararlanması mümkün olmadığı açıklanmıştır.

2.8. Akademisyenlerden alınan danışmanlık hizmetinin değerlendirilmesi hakkında (28.06.2013 tarih ve 132 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgesinde yürütülen ar-ge faaliyeti kapsamında üniversitelerdeki akademisyenlerden danışmanlık hizmeti olarak karşılığında ücret ödendiği ve gider pusulası düzenlendiği belirtilerek, ödenen tutarlar nezdinde gelir vergi teşvikinden yararlanılıp yararlanılamayacağı sorulmuştur.

Belirtilen özelge ile akademisyenlerin bölgede faaliyette bulunan şirkete tabi ve bağlı olarak çalışmaları halinde bunlara yapılacak ödemelerin ücret olarak kabul edilmesi ve gelir vergisi teşvikinden yararlanılması, şirkete tabi ve bağlı olmaksızın kendi nam ve hesaplarına çalışmaları halinde ise bunlara yapılacak ödemelerin serbest meslek kazancı olarak kabul edilerek, gelir vergisi tevkiyatının yapılması gerektiği açıklanmıştır.

2.9. Yabancı Uyruklu Çalışanın Denklik Başvurusunun Kabul Edilmemesi Hakkında (08/09/2015 tarih ve 905 sayılı özelge)

Teknoloji geliştirme bölgeleri kanunu kapsamında ar-ge personeli olarak çalışacak kişilerin yurt dışı üniversite diploması için denklik başvurusu yaptığı süreç içinde veya denklik alamaması durumunda ar-ge personeli olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu sorulmuştur.

Söz konusu özelge ile yurt dışı üniversite diplomasına sahip personelin ar-ge personeli için aranılan eğitim şartlarını sağlamaları halinde gelir vergisi teşvikinden yararlanabileceği açıklanmıştır.

Hazırlayan

Vergi Direktörü

Eyüp GÖRELİ

eyup@taxmind.com.tr